

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 15-16 października 2015 r. na kierunku *teologia*
prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych
na poziomie jednolitych studiów magisterskich
realizowanych w formie studiów stacjonarnych
na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Elżbieta Osewska – członek PKA

członkowie:

dr hab. Beata Bilicka – ekspert PKA

ks. dr hab. Witold Kawecki – ekspert PKA

mgr Karolina Martyniak – ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jakości

Mateusz Mrozek – ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „teologia” prowadzonym na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Dwie poprzednie akredytacje (2004, 2011) zakończyły się oceną pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Uczelnia przedstawiła obszerną i wyczerpującą odpowiedź poruszającą kwestie przedstawione przez ZO PKA w Raporcie powizytacyjnym. Władze Wydziału zgodziły się z zastrzeżeniami ekspertów PKA wskazujących na nieścisłości w definiowaniu efektów kształcenia oraz przypisywania ich poszczególnym przedmiotom, a także nieodpowiednie szacowanie nakładu pracy studenta i przypisywanie punktów ECTS poszczególnym przedmiotom. Jednostka wyjaśnia, jakimi przesłankami kierowała się przy wprowadzaniu dotychczasowych rozwiązań, równocześnie deklaruje, iż podjęła działania naprawcze dotyczące weryfikacji efektów kierunkowych, prawidłowego przypisania punktów ECTS, korekty sylabusów i wprowadzi je w przebudowanym programie kształcenia począwszy od roku akademickiego 2016/2017. Brak jest dokładnych informacji wskazujących na charakter dokonywanych zmian, w szczególności sposobu szacowania nakładu pracy studenta dla poszczególnych przedmiotów/modułów. Eksperti PKA przyjmują wyjaśnienia uczelni w kwestii efektów kształcenia i uznają je za prawidłowe i wystarczające, natomiast podtrzymują zastrzeżenie dotyczące szacowania nakładu pracy i zalecają prowadzenie dalszych działań naprawczych doskonalących system szacowania nakładu pracy studentów i przypisywania poszczególnym przedmiotom punktów ECTS.

Oceniana jednostka prowadzi kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela religii, w ramach którego realizowane są tzw. praktyki dydaktyczne. W Uchwale Senatu KUL z dnia 12.04.2012 w sprawie określenia efektów kształcenia dla niektórych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Teologii (714/II/26) Uczelnia zdefiniowała efekty kształcenia na kierunku teologia (załącznik do uchwały) wraz z tzw. dodatkowymi efektami kształcenia związanymi z uprawnieniami do wykonywania zawodu nauczyciela. W dokumencie tym jednoznacznie wskazuje się na bezpośrednie powiązanie owych dodatkowych efektów z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 r.* Jednak w chwili obecnej kształcenie to nie spełnia w pełni wszystkich wymogów tego rozporządzenia dotyczących realizacji praktyk pedagogicznych. W swoim piśmie z dnia 22.12.2015 władze Wydziału argumentują, iż wymogi kształcenia nauczycieli religii określa *Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczyciela religii (Dz. Urz. MEN nr 3 poz. 21)*. Warunki wskazane w tym dokumencie oceniana jednostka spełnia w pełni. Tak więc stwierdzić należy, iż Wydział stosuje się do wymogów zapisów prawnych zewnętrznych, a jej absolwenci **uzyskują** na ich podstawie kwalifikacje wymagane od nauczycieli religii, natomiast swoim wewnętrznym aktem prawnym, uchwałą Senatu z dnia 12.04.2012, powiązała swoje kształcenie przyszłych nauczycieli z przytoczonym powyżej rozporządzeniem MNiSW. Eksperti PKA potwierdzają słuszność tej decyzji i zalecają wdrożenie działań korygujących mających na celu pełne dostosowanie kształcenia nauczycielskiego do wymogów określonych w tym akcie prawnym, a także wprowadzenie wystandaryzowanej dokumentacji praktyk, której brak podczas wizytacji stwierdzono, zarówno jednolitego dziennika praktyk (dla studentów świeckich i duchownych) jak i formularza oceny wystawianej przez szkolnego opiekuna praktyki.

Na podstawie uzupełnionych przez władze Wydziału informacji oraz wyjaśnień podniesiono ocenę kryterium nr. 1 z oceny *znacząco* na ocenę *w pełni*.

W ramach kryterium nr. 2 powtórzyć należy za Raportem powizytacyjnym, że zarówno ilościowo jak i jakościowo stan kadrowy, jej potencjał badawczy, aktywność i osiągnięcia naukowe są bardzo dobre i wyróżniają Wydział Teologiczny KUL spośród jednostek polskich prowadzących kształcenia na kierunku teologia. Informacje zawarte w odpowiedzi na Raport powizytacyjny wskazują ponadto na wysoki stopień zaangażowania studentów kierunku teologia w realizację badań naukowych, wymienić należy m.in. szeroką

aktywność w ramach Koła naukowego Teologów KUL, wieloletnią organizację Tygodni Eklezjologicznych, konferencji i warsztatów naukowych, także międzynarodowych. Zważywszy na wysoką jakość badań naukowych korespondujących w prowadzonym kształceniu oraz aktywnością studentów w tym zakresie podniesiono ocenę kryterium nr 2 z oceny *w pełni* na ocenę *wyróżniającą*.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonuje od 2012 r. i jest stopniowo uzupełniany (część aktów prawnych z zakresu WSZJK przygotowano dopiero w 2015 r.). WSZJK jest zaprojektowany właściwie, funkcjonuje w zasadzie poprawnie, jednak nie wychwycił m.in. pewnych niedoskonałości procesu dyplomowania, o których była mowa w Raporcie powizytacyjnym, a wśród szczegółowych informacji o hospitacjach wewnętrznych (jedynie notatka w arkuszu oceny pracownika o jej odbyciu) nie pokazano, w jaki sposób system reagował na słabe oceny zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów. Ponadto nie przedstawiono danych, które mogłyby potwierdzić, że Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W swej odpowiedzi Uczelnia wspomina o „licznych działaniach” Komisji Wydziałowej, regularnych spotkaniach, w których czynnie uczestniczą przedstawiciele studentów oraz doktorantów. Eksperti PKA pozytywnie oceniają takie działania i podnoszą ocenę kryterium dot. WSZJK z pierwotnej oceny *znacząco* na ocenę *w pełni*, jednak zalecają prowadzenie dalszych intensywnych działań projakościowych, w szczególności zapewniających większy udział studentów w ocenie i doskonaleniu realizacji procesu kształcenia, pozwalających na dalsze doskonalenie zarówno procedury dyplomowania jak i sposobów monitorowania jej realizacji, włączenie w pełni interesariuszy zewnętrznych (absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) do projektowania, wdrażania i monitorowania działania WSZJK oraz dokonywanie systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1 - znacząco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia, która – w zgodzie z misją Uniwersytetu i strategią Wydziału – przygotowała program kształcenia na kierunku *teologia*, wbrew niekorzystnym uwarunkowaniom demograficznym. Kierunek *teologia* został przyporządkowany do jednego obszaru nauk humanistycznych, a efekty kierunkowe zostały odniesione do obszarów: nauk humanistycznych i nauk społecznych. Jednostka nie podała dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku. Duże zastrzeżenia budzi realizacja programu kształcenia m.in: punktacja ECTS, która nie jest zgodna z zasadami systemu ECTS i uzasadniona nakładem pracy studenta, brak określenia nakładu pracy studenta, odpowiedniej strategii optymalnego wykorzystania czasu przewidzianego na dane zajęcia, zróżnicowanych metod dydaktycznych, szczegółowych kryteriów i adekwatnych metod weryfikacji efektów kształcenia.

Oceniana jednostka realizuje praktyki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela religii, ale są to praktyki dydaktyczne, a nie prowadzi praktyk pedagogicznych, dlatego nie spełnia wszystkich wymagań Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie *standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* z dnia 17 stycznia 2012 r. Na Wydziale Teologii brakuje wystandaryzowanej dokumentacji, zarówno jednolitego dziennika praktyk jak i formularza oceny wystawianej przez szkolnego opiekuna praktyki. Kryteria oceny praktyki opisuje *Instrukcja praktyk*, nie są one jednak wystarczające do weryfikacji zdefiniowanych w sylabusie efektów kształcenia. Na podstawie weryfikacji prac etapowych można stwierdzić, iż wielu nauczycieli akademickich ma małe umiejętności w zakresie oceniania kształtującego. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia raczej są nieadekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Zespół zapoznał się z wybranymi pracami magisterskimi. Były one zgodne z kierunkiem studiów, jednak reprezentowały bardzo zróżnicowany poziom merytoryczny i metodologiczny (niekiedy zwracał uwagę brak zaplecza teoretycznego). Dodatkowo w niektórych wypadkach zamiast wypełnionego formularza recenzji pojawiały się tylko kilkudziesięcioro recenzje promotora i recenzenta w formie opisowej, o znacznym stopniu ogólności, a część prac miała wyraźnie zawyżone oceny. Pytania podczas obrony pracy magisterskiej zazwyczaj dotyczyły samej pracy i w małym stopniu weryfikowały przyjętą sylwetkę absolwenta. Podobnie zastrzeżenia budzi sposób oceniania prac etapowych, gdzie brakowało zastosowania oceny kształtującej.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

Wydaje się, że można kierunek teologia silniej łączyć z kulturą, proponując studia np. z teologii

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

kultury. W ten sposób można przygotowywać specjalistów, krytyków, organizatorów z zakresu animacji kulturowej. Innym możliwym kierunkiem rozwoju jest rozwijanie teologii w dialogu ze sztuką (muzyką, malarstwem, rzeźbą, architekturą, teatrem, filmem itp.) proponując studia z zakresu teologii piękna.

Zaleca się jasne przyporządkowanie kierunku *teologia* do jednego lub kilku obszarów kształcenia.

Należy zweryfikować przyjęty przez Wydział system ECTS oraz doprecyzować przyjęty sylabus, w tym podać szczegółowe kryteria oceniania, opis nakładu pracy studenta.

Trzeba wprowadzić do programu studiów praktyki pedagogiczne oraz zweryfikować w sylabusach praktyk efekty kształcenia i metody ich sprawdzania (wszystkie efekty muszą być sprawdzalne).

Warto zadbać o doskonalenie umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich Wydziału.

Zalecane jest staranne opracowanie i wdrożenie procedur uznawania efektów kształcenia zdobytych poza systemem formalnym.

Zalecane jest przeprowadzenie przez władze Wydziału spotkań ze studentami w celu omówienia i usunięcia problemów w organizacji praktyk, lektoratów i zmodyfikowania realizowanych zajęć dydaktycznych.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na Wydziale Teologicznym wpisuje się w misję i strategię rozwoju uczelni, jest zgodna z założeniami *Statutu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II* (2011 r.). Misją KUL, realizowaną w ocenianej jednostce, jest prowadzenie badań w duchu harmonii nauki i wiary oraz kształcenie i wychowywanie inteligencji katolickiej, która będzie współtworzyła chrześcijańską kulturę oraz treścią Ewangelii przepajała myślenie i działanie. Koncepcja kształcenia, którą przyjęto na Wydziale Teologicznym zakłada przekazanie studentom gruntownej wiedzy na temat chrześcijaństwa, głównie wiary katolickiej, przygotowanie do samodzielnego zdobywania wiedzy i kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia, przede wszystkim w zakresie nauk teologicznych. Jednostka prowadzi kształcenie na kierunku *teologia* na poziomie studiów jednolitych magisterskich, które trwają - w przypadku osób świeckich - pięć lat. Kandydaci do kapłaństwa studiują sześć lat, stosownie do zaleceń *Ratio Studiorum*. Oferta kształcenia obejmuje również fakultatywne zajęcia ze specjalizacji nauczycielskiej lub edukacji medialnej. Warto dodać, iż kadra naukowo-dydaktyczna z bogatym dorobkiem naukowym, program studiów, strategia zapewniania jakości na Wydziale Teologicznym, odpowiadają wzorom przyjętym w kraju i w Europie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na Wydziale Teologii dobrze odpowiada misji i strategii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Oceniana jednostka jest otwarta na zmiany zachodzące w nauce, a także na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego, z uwzględnieniem zmieniającego się rynku pracy. Plany rozwoju kierunku uwzględniają te zmiany i potrzeby, dowodem czego jest utworzenie specjalizacji z edukacji medialnej. Celem tej specjalizacji jest przygotowanie studentów do profesjonalnego korzystania ze środków masowego przekazu, tworzenia i nadawania przekazów medialnych w prasie, radio, telewizji i Internecie. Absolwenci Wydziału Teologii, którzy ukończą tę specjalizację są dobrze przygotowani do tworzenia nowoczesnych przekazów medialnych, a także posiadają kompetencje do realizacji szkoleń z zakresu odbioru współczesnych mediów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Plany rozwoju Wydziału Teologii, w niesprzyjających obecnie warunkach demograficznych, są zorientowane na potrzeby zmieniającego się rynku pracy. Perspektywa rozwoju kierunku nie rysuje się najlepiej ze względu na niż demograficzny i malejące zainteresowanie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych teologią jako kierunkiem studiów. Warto zintensyfikować jeszcze bardziej starania o interdyscyplinarność kierunku, co uczyniłoby go bardziej atrakcyjnym dla studentów i w przyszłości pracodawców. Dobrym kierunkiem poszukiwań jest łączenie teologii z szeroko rozumianą komunikacją (stąd specjalizacja edukacja medialna jest jak najbardziej uzasadniona), działaniami ekumenicznymi i interreligijnymi.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Kierunek *teologia* został przyporządkowany do dziedziny nauk teologicznych w jednym obszarze - nauk humanistycznych, a efekty kierunkowe zostały odniesione do dwóch obszarów – nauk humanistycznych i nauk społecznych. Jednostka nie podała dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 - znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka prawidłowo określa studia ogólnoakademickie na kierunku *teologia* jako dziedzinę nauk humanistycznych, przynależną do obszaru wiedzy humanistycznej. Jednak zastrzeżenie budzi fakt, iż deklarowana i przyjęta przez wydział jednoobszarowość nie jest zgodna z podanymi efektami kształcenia ze względu na liczne odniesienia efektów kierunkowych także do obszaru nauk społecznych. Po dokładnym przeliczeniu wydaje się, iż jest ok. 24,5%, przy czym jednostka ustnie deklaruje, iż jest ich znacznie mniej, poniżej 10%. W tej sytuacji warto zastanowić się, czy należy traktować oceniany kierunek jako jednoobszarowy? Pojawia się także niebezpieczeństwo marginalizacji zajęć dydaktycznych z obszaru nauk społecznych (pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o mediach) niezbędnych w przygotowaniu przyszłych nauczycieli religii. Warto dokonać poprawnego oszacowania punktów ECTS, a następnie sprawdzić jaką część stanowią punkty ECTS z obydwu obszarów, co pomoże w jasnym przyporządkowaniu kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1. Opis stanu faktycznego

Efekty kształcenia dla kierunku *teologia*, przyjęte uchwałą Senatu KUL 12 kwietnia 2012 r. zostały przypisane - mimo przyjętej przez wydział jednoobszarowości - do efektów kształcenia w dwóch obszarach: nauk humanistycznych i nauk społecznych. Efekty kierunkowe uzupełniono o dodatkowe efekty związane z uprawnieniami do wykonywania zawodu nauczyciela (są one zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r.); wymaganiami do podjęcia posługi duchownego w Kościele katolickim; uprawnieniami do podjęcia pracy w archiwach kościelnych i państwowych. Efekty kierunkowe zakładają zdobycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych dla prowadzenia badań teologicznych oraz pracy zawodowej, zwłaszcza jako nauczyciela religii.

Efekty kształcenia dla kierunku *teologia* są spójne z efektami określonymi w KRK dla Szkolnictwa Wyższego, pokrywają wszystkie obszarowe efekty kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych. Jednak mimo przyjętej przez wydział jednoobszarowości, 12 spośród 49 efektów kierunkowych (co stanowi 24,5%) posiada odniesienie do obszaru nauk społecznych. Odniesienie do obszaru nauk społecznych występuje także w przypadku większości efektów kształcenia związanych ze specjalnością nauczycielską.

Nie wszystkie zdefiniowane przez Wydział Teologiczny efekty kierunkowe znajdują potwierdzenie w matrycy, w której brakuje poświadczenia realizacji efektów: T_U14, T_U19, T_K09 oraz prawie wszystkich dodatkowych efektów związanych z uprawnieniami do podjęcia pracy w archiwach kościelnych i państwowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4 - częściowo

3. Uzasadnienie oceny

Brak realizacji w procesie kształcenia niektórych efektów kierunkowych. Brak spójności między przyporządkowaniem kierunku do jednego obszaru kształcenia (nauk humanistycznych) a odniesieniem efektów kierunkowych do dwóch obszarów kształcenia (nauk humanistycznych i nauk społecznych). Potrzeba zweryfikować efekty kierunkowe i poprawić matrycę. Program kształcenia mógłby zawierać nieco inne treści - studenci nie wiedzą jednak komu i jak artykułować swoje potrzeby w tym zakresie.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym

liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.* 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.	1. Opis stanu faktycznego 1.5.1. W jednostce prowadzi się przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela. Program studiów uwzględnia przepisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 r. Studenci odbywają praktyki śródroczne i ciągłe, zwane raz „praktykami katechetyczno-pedagogicznymi” (Instrukcja praktyk), innym razem „praktykami pedagogicznymi” (sylabusy praktyk). Są to jednakże praktyki dydaktyczne należące tylko do modułu trzeciego sprecyzowanego we wspomnianym wyżej rozporządzeniu. Na Wydziale Teologii KUL studenci nie odbywają praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (moduł drugi tegoż rozporządzenia). 1.5.2. Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku <i>teologia</i>. Treści realizowane w poszczególnych modułach oraz literatura przedmiotu w sylabusach potwierdzają, że w kształceniu studentów na Wydziale Teologii uwzględnia się aktualny stan wiedzy w dziedzinie nauk teologicznych, a także rozstrzygnięcia Magisterium Kościoła katolickiego. 1.5.3. Samodzielne uczenie się studenta obejmuje przygotowanie do zajęć, kolokwii, sprawdzianów i egzaminów, zapoznanie się z wymaganą literaturą, przygotowanie prac zaliczeniowych, przygotowanie się do lekcji w szkole (praktyki ciągłe i śródroczne). Uwagę zwraca mała aktywność badawcza studentów. Zdaniem studentów oraz Zespołu Oceniającego sposób prowadzenia zajęć w małym stopniu obejmuje metody problemowe, dyskusyjne, eksponujące a wymagania stawiane przez nauczycieli akademickich nie zawsze motywują i zachęcają do pogłębiania wiedzy. Studenci szczególnie doceniają metody dyskusyjne oferowane głównie podczas zajęć z katechetyki. Ich zdaniem zajęcia w dużym stopniu umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, jednak nie zawsze odnoszą się do umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych. 1.5.4 Czas kształcenia obejmuje w przypadku studentów świeckich – 5 lat (10 semestrów) oraz w przypadku kandydatów do kapłaństwa – 6 lat (12 semestrów). Pozytywnie zaopiniowany 4 IV 2013 r. przez Senacką Komisję ds. Dydaktyki i Wychowania system ECTS na Wydziale Teologii dotyczy wyłącznie studiów pięcioletnich i wynosi 300 ECTS, które student realizuje na różnego rodzaju zajęciach trwających w sumie 2970 godzin. Warunkiem zaliczenia każdego roku jest uzyskanie przez studenta 60 punktów ECTS. Przypisana liczba punktów ECTS jest konsekwencją wadliwego wskazania i posiada raczej powiązanie ze statusem lub prestiżem przedmiotu, aniżeli nakładem pracy studenta, co potwierdzili pracownicy w czasie spotkania ZO PKA z osobami przygotowującymi raport samooceny i członkami Komisji ds. zapewniania jakości. Przyjęty więc przez jednostkę system ECTS nie służy określaniu nakładu pracy studenta mierzonego w czasie, czego dowodem są sylabusy, w których nie podaje się bilansu pracy studenta, a także fakt, iż w przypadku ćwiczyć liczba punktów
---	---

ECTS wynosi zero.

1.5.5:

Jednostka nieprawidłowo przyporządkowuje punkty ECTS:

- Zajęcia realizowane w formie ćwiczeń posiadają zero punktów ECTS (taki zapis znajduje się zarówno w sylabusach, jak i na absolutorium). Ćwiczeń takich jest w sumie 28 plus 2 praktyki śródroczne.
- Niektóre przedmioty posiadają wysoką liczbę punktów ECTS, np. na wykład *Duchowość mężczyzny i kobiety cz. 1*, który trwa 15 godz., przeznaczono 6 punktów ECTS, co oznacza, że na zaliczenie tego przedmiotu student potrzebuje aż 135-165 godzin pracy własnej (nie wiadomo, jak to wygląda, ponieważ sylabus nie zawiera bilansu pracy studenta). Zajęć z wysoką punktacją ECTS (4 lub więcej) przy relatywnie krótkim czasie trwania zajęć (15 godz.) jest w sumie 29.
- Lektoraty (j. łaciński, j. angielski, j. niemiecki) mają po 2 ECTS przy zerowej liczbie godzin przeznaczonych na zajęcia.

Ze względu na nieprawidłowo stosowany system ECTS nie można jednoznacznie ocenić, czy i na ile liczba punktów ECTS przypisanych do przedmiotów związanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w zakresie nauk teologicznych jest wyższa niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

1.5.6:

Student ma możliwość wyboru lektoratów, zajęć fakultatywnych, wychowania fizycznego, seminarium magisterskiego, wykładów monograficznych oraz specjalizacji nauczycielskiej lub edukacji medialnej. Elastyczność w doborze modułów kształcenia przekracza 30% liczby wszystkich punktów ECTS.

1.5.7:

Wydział Teologii wykorzystuje różne formy zajęć dydaktycznych, nie prowadzi jednak kształcenia z wykorzystaniem sieci komputerowych i Internetu (kształcenie na odległość). Forma zajęć i liczebność grup jest zgodna z uchwałą Senatu KUL z 31 stycznia 2013 r. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Hospitacja zajęć dydaktycznych wskazuje na ich zróżnicowaną jakość, od bardzo dobrych do słabych, realizowanych z zastosowaniem wyłącznie metod podających.

1.5.8:

W jednostce prowadzi się przygotowanie studentów do pracy w szkole. Jednym z ważnych elementów tego przygotowania są praktyki. Efekty kształcenia i metody weryfikacji opisuje *Instrukcja praktyk* oraz dwa sylabusy (oddzielny dla praktyk śródrocznych i praktyk ciągłych). Efekty kształcenia (aż 29) definiowane w sylabusie praktyk ciągłych nie są w pełni weryfikowane. Na żadnym etapie praktyki nie można sprawdzać, czy i w jakim wymiarze student osiąga np. efekt Tn_U10 (student potrafi zaprojektować własny plan rozwoju zawodowego) i Tn_U16 (student potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami z zakresu teologii oraz filozofii, historii Kościoła i prawa kanonicznego oraz niespecjalistami, w języku polskim i w wybranym języku obcym, a także popularyzować wiedzę o teologii oraz wytworach kultury chrześcijańskiej i jej instytucjach).

W czasie wizytacji przedstawiono do oceny tylko 2 zeszyty z praktyk szkolnych studentów świeckich i 1 dziennik praktyk studenta-alumna, co wskazuje, iż w jednostce nie archiwizuje się dzienników praktyk.

W organizację praktyk dydaktycznych włączają się liczne szkoły (np. Liceum Ogólnokształcące nr 19 w Lublinie, Gimnazjum nr 7 w Lublinie, Szkoła Podstawowa nr 38 w Lublinie, Zespół Szkół Katolickich w Zamościu), dlatego studenci nie mają kłopotów ze znalezieniem miejsca odbywania praktyk.

1.5.9:

Program studiów przewiduje naukę języka obcego w formie lektoratów. Studenci wyrazili swoje uwagi dotyczące zajęć prowadzonych w ramach lektoratu z języków nowożytnych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego i języka antycznego - łacińskiego. Podkreślili, iż lektoraty mają wyłącznie charakter ogólny, nie obejmują nauki języka zawodowego i specjalistycznego, co zostało przez nich

ocenione negatywnie. Jednostka prowadzi studia doktoranckie w języku angielskim, dlatego studenci wszystkich specjalności mogą, za zgodą dziekana, uczestniczyć w zajęciach w języku angielskim jako zajęciach fakultatywnych. Według studentów poziom nauki języka obcego w ramach lektoratu jest niezadowolający, zatem warto zwrócić uwagę na poprawę obecnej sytuacji dotyczącej organizacji lektoratów oraz zadbać o zorganizowanie zajęć monograficznych w innych językach obcych. Studenci byli szczególnie zainteresowani lektorem i zajęciami w języku włoskim. Dodatkowo twierdzili, iż o ile podczas pierwszych zajęć są zapoznawani z sylabusami innych przedmiotów, to nie jest to stosowane na lektoratach.

Studenci obecni na spotkaniu, nie byli zainteresowani ofertą wymian, gdyż w ich przekonaniu kierunki są nieatrakcyjne dla teologów. Uczelnia koncentruje się na wymianach np. ze Słowacją, natomiast pomija takie kierunki jak Włochy - będące centrum myśli teologicznej. Innym powodem takiego stanu rzeczy były również trudności w pogodzeniu studiów z wyjazdem i wynikającymi z niego komplikacjami przy okazji uznawania przedmiotów. Problemem jest również język specjalistyczny, którego program jest oceniany bardzo krytycznie. Warto w tym świetle zastanowić się nad bardziej kompleksową promocją wymian ze szczególnym naciskiem na zagraniczne staże i praktyki w ramach programu Erasmus+ oraz ponowne rozważenie umów międzynarodowych. Warto przeanalizować sposób rozliczania learning agreement oraz programy lektoratów.

Ocena spełnienia kryterium 1.5 (z uwzględnieniem podkryteriów 1.5.1 – 1.5.9) – znacząco

Uzasadnienie oceny:

1.5.1 - znacząco

Program studiów jest częściowo dostosowany do warunków określonych w standardach ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Poważne zastrzeżenia budzi przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, które nie jest zgodne z rozporządzeniem MNIS z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie *standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. Studenci odbywają praktyki śródroczne i ciągłe, ale są to praktyki dydaktyczne, natomiast brakuje praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

1.5.2 - w pełni

Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku *teologia*.

1.5.3 - znacząco

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami i w dużym stopniu umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jednak zdaniem studentów oraz ZO dominują metody podające, zaś wymagania stawiane przez nauczycieli akademickich nie zawsze motywują i zachęcają do pogłębiania wiedzy.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Studenci szczególnie doceniają skupiające się na konfrontowaniu poglądów. Oferowane przez KUL zajęcia w sposób optymalny aktywizują wiedzę poprzez formy pracy oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych dla absolwentów teologii.

1.5.4 - znacząco

Uzasadnienie oceny: Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest raczej dostosowany do efektów kształcenia.

1.5.5 - częściowo

Uzasadnienie oceny: punktacja ECTS budzi bardzo duże zastrzeżenia – nie jest zgodna z zasadami systemu ECTS, dobór liczby punktów nie jest uzasadniony w sylabusach zajęć nakładem pracy studenta.

1.5.6 - w pełni

Jednostka zapewnia studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie

mniej niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

1.5.7 - w pełni

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.5.8 - znacząco

Dobry dobór instytucji pozwalających na realizację celów i efektów zakładanych dla ocenianego kierunku kształcenia podczas praktyk, jednak brak sprawdzania ich osiągnięcia obniża ocenę.

1.5.9 - znacząco

Jednostka proponuje rozwinięty system wymian międzyuczelnianych i międzynarodowych, ale studenci nie są nim zainteresowani, gdyż w ich przekonaniu oferowane miejsca nie są nieatrakcyjne. Problemem jest słabość lektoratów, które nie podejmują języka specjalistycznego oraz problemy z uznawalnością przedmiotów zaliczonych zagranicą.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

1.6.1:

Warunkiem podjęcia studiów na Wydziale Teologicznym jest świadectwo maturalne oraz pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. W przypadku kandydatów do kapłaństwa, poza powyższymi kryteriami, o przyjęciu na studia decyduje kompetentna władza kościelna. Zasady rekrutacji są przejrzyste i zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia w ocenianej jednostce.

1.6.2:

Na Wydziale Teologii istnieje możliwość weryfikacji efektów kształcenia zdobytych poza formalnym systemem przez studenta-wnioskodawcę. W przypadku języków obcych weryfikacji certyfikatów językowych dokonuje Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych; pozytywna weryfikacja umożliwia studentowi zaliczenie zajęć z nauki języka obcego.

Studenci mogą wnioskować również o uznanie im efektów kształcenia zdobytych w ramach edukacji nieformalnej, o ile takie efekty są zbieżne z efektami kształcenia zajęć, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca. Podstawę potwierdzenia stanowią dokumenty opisujące doświadczenie życiowe i zawodowe, udział w projektach i wolontariacie, w pracach badawczych itp.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 – w pełni

1.6.1: w pełni

1.6.2: w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Analiza postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów rekrutacji na Wydziale Teologii pozwala stwierdzić, iż nie zawierają one przepisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów, oparte są na zasadzie równych szans w podjęciu kształcenia. Na ocenianym kierunku istnieje możliwość potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się

i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1:

Wydział publikuje sylabusy na stronie internetowej e.kul.pl. W sylabusach brakuje jednak podania metod weryfikacji efektów przedmiotowych. Nie można doszukać się opisu, w jaki sposób weryfikuje się efekty kształcenia na etapie przygotowania pracy dyplomowej (brak sylabusu dla zajęć „Praca magisterska - praca zaliczeniowa”). Z dokumentacji przedstawionej w czasie wizytacji (protokoły egzaminów dyplomowych) wynika, iż w czasie egzaminu dyplomowego student odpowiada na 3 spośród 5 tez otrzymanych od promotora, najczęściej z zakresu przedmiotu, z którego napisana jest praca. Często brakuje odniesienia do sprawdzenia możliwości osiągnięcia sylwetki absolwenta.

Studenci cieszą się swobodą wyboru promotora oraz tematu swojej pracy dyplomowej, a przy tym mają możliwość współpracy z różnego rodzaju specjalistami w danych dziedzinach – co zasadniczo rozszerza możliwości korzystnego doboru mistrza.

1.7.2:

Na Wydziale Teologii stosuje się różne sposoby oceniania, np. oceny z prac pisemnych, udział w dyskusjach, oceny z ćwiczeń, oceny z egzaminów itp. W wielu przypadkach kryteria oceniania podane są nieprecyzyjnie i zbyt ogólnikowo (np. Eklezjologia współczesna – wykład) lub ich nie ma (np. Historia Kościoła powszechnego w starożytności i średniowieczu – ćwiczenia; sakramentologia moralna - wykład). Brakuje też kryteriów oceniania. Weryfikacja prac etapowych wskazuje, iż nauczyciele akademicki nie są przygotowani do jasnej, obiektywnej i zgodnej z przyjętymi kryteriami oceny. Nie stosuje się oceniania kształtującego. Podobnie sprawdzenie przez ZO prac magisterskich wskazuje na duże różnice jakościowe merytoryczne i metodologiczne, od bardzo dobrych prac do słabych ocenianych jako dobre. Oceny prac magisterskich są często zawyżane (zob. załącznik nr 4).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 – znacząco

1.7.1: znacząco.

1.7.2: znacząco.

3. Uzasadnienie oceny

Brak w sylabusach odniesienia efektów przypisanych do poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych utrudnia formalną weryfikację nabytej przez studentów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów i modułów. W sylabusach nie ma opisu sposobów weryfikacji poszczególnych efektów przedmiotowych. Trudno jest wprost sprawdzić, na ile i w jakim zakresie poszczególne przedmioty pozwalają studentom na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdefiniowanych dla kierunku *teologia*, ponieważ efekty kierunkowe w wielu przypadkach są kopiowane do sylabusów, w których nie definiuje się poprawnie efektów przedmiotowych. Sylabusy nie posiadają standaryzowanych oznaczeń (kodów) efektów przedmiotowych oraz opisu przyporządkowania ich do efektów kierunkowych (kodów kierunkowych). Niemniej treści programowe realizowane na poszczególnych zajęciach wskazują, że w większości przedmiotów efekty kierunkowe są wypełniane. Sylabusy powinny być poprawione i uzupełnione, a system weryfikacji efektów kształcenia wymaga udoskonalenia.

Wielu nauczycieli akademickich ma małe umiejętności w zakresie oceniania kształtującego, co potwierdza słabość opracowanych testów (zobacz załącznik nr 4).

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 2 - w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku teologia są dostatecznie liczni i posiadają właściwe kompetencje naukowe, aby realizować przyjęty program kształcenia. Przyjmując przyporządkowanie kierunku do obszaru nauk humanistycznych, jednostka spełnia minimum kadrowe. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Dorobek naukowy kadry należy ocenić wysoko. Podejmowane badania naukowe zapewniają realizację efektów i programu kształcenia, ale nie dostarczono danych potwierdzających ich doskonalenie. Prowadzona polityka kadrowa sprzyja rozwojowi kadry.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru nauk humanistycznych, jednak ze względu na efekty z obszaru nauk społecznych warto ponownie rozważyć przyporządkowanie kierunku *teologia* także do obszaru nauk społecznych i podjęcie badań z tego obszaru. Potrzebna jest weryfikacja, czy realizowane badania naukowe zapewniają doskonalenie efektów i programu kształcenia na kierunku *teologia*.

Zaleca się także podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe kierunku *teologia* posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

Opis stanu faktycznego:

Minimum kadrowe dla ocenianego kierunku studiów zostało określone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Spełnione są zapisy § 13 pkt. 1 powyższego rozporządzenia, tj.: „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów”, a także § 13 pkt. 2, tj.: nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w niniejszym rozporządzeniu w § 16. 1. 2) na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie... b) teologii – stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. W sumie podano w raporcie samooceny piętnastu nauczycieli akademickich (siedmiu samodzielnych pracowników naukowych oraz ośmiu doktorów).

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Ponadto w teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych wraz z potwierdzeniami nostryfikacji dyplomów uzyskanych poza Polską, głównie w uniwersytetach

papieskich w Rzymie. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Nauczyciele akademicki wypełniający minimum kadrowe jednolitych studiów magisterskich na kierunku *teologia*, o profilu ogólnoakademickim, posiadają dorobek naukowy odpowiadający obszarowi kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i *teologii*, a swoimi zainteresowaniami badawczymi i specjalnościami są w stanie realizować program kształcenia na kierunku *teologia* w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz seminariów i proseminariów. Do minimum kadrowego na kierunku *teologia*, na jednolitych studiach magisterskich jest łącznie 7 pracowników samodzielnych oraz 8 doktorów. Minimum kadrowe studiów magisterskich odpowiada wymogom prawa i jest stabilne.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku zgodnie z § 17 ust. 1 pkt. 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) przewyższa wymagania i wynosi ok. 1 : 34 (wymagana relacja 1:120). Liczba studentów na ocenianym kierunku studiów to 519.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2.1.

Wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione całkowicie. Liczba i struktura kompetencji nauczycieli wliczanych do minimum nie budzi wątpliwości.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

Opis stanu faktycznego:

Liczba nauczycieli podanych do minimum kadrowego - 15. Liczba pozostałych nauczycieli dla których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy wynosi 123. 17 (2) profesorów; 69 (5) doktorów habilitowanych; 49 (8) doktorów; pozostałych 3(0). W nawiasie liczba zaliczonych do minimum kadrowego. Przy czym prowadzących zajęcia - 59. W minionych trzech latach 18 nauczycieli akademickich prowadziło zajęcia za granicą. Kadra ocenianego kierunku prowadzi zajęcia w modułach – filozoficznym, egzegezy i teologii biblijnej, teologii fundamentalnej, teologii dogmatycznej i ekumenicznej, teologii moralnej, teologii pastoralnej, przygotowaniu pedagogicznym i edukacji medialnej. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku, zarówno należących do minimum kadrowego jak i tych spoza minimum, jest znaczący i odpowiada założeniom programu kształcenia i efektom kształcenia. W zainteresowaniach badawczych kadry mieszczą się zagadnienia należące do modułu przedmiotów podstawowych i kierunkowych, a także specjalistyczne kompetencje. Kadra jest doświadczona w realizacji badań teologicznych. Pod względem podziału specjalności badawczych struktura kwalifikacji kadry i jej kompetencje są kompletne i adekwatne względem założeń programowych. Część przedmiotów w trakcie studiów realizowana jest przez nauczycieli akademickich zajmujących się również innymi ważnymi w procesie kształcenia teologicznego dyscyplinami, takimi jak filozofia, pedagogika czy psychologia. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku odznaczają się znacznymi osiągnięciami naukowymi oraz wysokimi kompetencjami naukowymi i organizacyjnymi. Pracownicy naukowo-dydaktyczni podnoszą nieustannie swoje kompetencje przez uczestnictwo w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych oraz współpracę z innymi ośrodkami akademickimi. Prowadzą również badania naukowe, których wyniki są publikowane w monografiach autorskich i wieloautorskich, artykułach naukowych oraz innych publikacjach przyczyniających się do rozwoju dziedziny nauk teologicznych. Wątpliwości budzi przygotowanie dydaktyczne, szczególnie młodszej kadry. Z przeprowadzonych podczas wizytacji spotkań i rozmów wynika, iż nie prowadzono żadnych szkoleń w zakresie planowania, pomiaru dydaktycznego, metodyki przedmiotu, stąd wielu nauczycieli akademickich dobrze odnajduje się w prowadzeniu badań naukowych, ale ma problemy z dydaktyką. Wypowiedzi studentów i przeprowadzone hospitacje potwierdzają słabości dydaktyczne. O ile pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Teologii Pastoralnej i Katechetyki i Wydziału Nauk

społecznych dysponują większymi umiejętnościami dydaktycznymi, to pozostali pracownicy mają małe umiejętności dydaktyczne.

Ocena spełnienia kryterium 2.2 – znacząco

Uzasadnienie oceny:

Skupione na Wydziale Teologii katedry i współpracujące zakłady należące do dziedziny nauk teologicznych mają wystarczającą, kompletną i kompetentną kadrę. Jej dorobek jest adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia w obszarze nauk humanistycznych. Jednak ze względu na pojawiające się efekty z obszaru nauk społecznych warto rozważyć zatrudnienie osoby/osób realizujących badania w obszarze nauk społecznych. Kadra dysponuje bardzo wysokimi kompetencjami w zakresie podstawowych i kierunkowych zajęć w teologii i filozofii, a w szczególności: antropologii, teologii biblijnej, patrystyki, teologii fundamentalnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii pastoralnej, katechetyki, liturgiki, metodologii teologii, historii Kościoła, religiologii, katolickiej nauki społecznej, ale często brakuje jej umiejętności dydaktycznych.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Opis stanu faktycznego:

Kadra środowiska teologicznego KUL-u jest liczna, w zasadzie dobrze wykształcona i różnorodna. Z całą pewnością jest to wielkim atutem Wydziału Teologii. Jej prace naukowe są znane i cenione w kraju. Polityka kadrowa opiera się na zasadach oceny indywidualnego rozwoju naukowego i działań organizacyjnych. Dowodem rozwoju kadry akademickiej w podstawowej jednostce organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek jest liczba przyznawanych tytułów: profesora (8), habilitacje (40), doktoraty (235) – w ciągu ostatnich pięciu lat. W wewnętrznej polityce awansowej liczą się zasady wspierania rozwoju naukowego obowiązujące w całej uczelni. Polityka motywacyjna wynika z prowadzonej oceny okresowej, z racji której osoby o największych osiągnięciach dostają dodatek motywacyjny w wysokości 5%. Poza tym istnieje polityka motywacyjna rektora udzielana w formie nagród pieniężnych za wyróżniającą się pracę naukową i społeczną. Corocznie nagradzani są także najlepsi dydaktycy na Wydziale. Nie widać przeszkód instytucjonalnych w rozwoju kontaktów międzynarodowych kadry, ale kontakty te są raczej indywidualne. Odnotować należy też znaczną liczbę publikacji w językach obcych.

Ocena spełnienia kryterium 2.3 – w pełni

Uzasadnienie oceny:

Polityka kadrowa wspiera skutecznie indywidualny rozwój nauczycieli akademickich i liczni z nich są wizytówką Uniwersytetu, ale brak należytego naboru studentów nie sprzyja perspektywie stabilizacji kadry i odtwarzaniu jej potencjału. Brakuje również zintegrowanego podmiotu instytucjonalnego, który prowadziłby spójną politykę rozwojową i kadrową, sprzyjającą specjalizacji kadry, umożliwiając prowadzenie badań i studiów uniwersyteckich na wszystkich stopniach. Współpraca międzynarodowa jest rzeczywiście obecna, i to jest niewątpliwym atutem Wydziału Teologii, ale prowadzona w przeważającej mierze jednostkowo (nie zespołowo) i bez ewidentnego ukazania owoców tej współpracy. Niezbędne jest także podjęcie działań sprzyjających rozwijaniu kompetencji dydaktycznych kadry.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

Opis stanu faktycznego:

Na kierunku *teologia* WT KUL prowadzone są liczne badania naukowe zgodne z obszarem nauk humanistycznych, do którego został przyporządkowany kierunek. Zdefiniowane dla nich efekty kształcenia mają oparcie w zaawansowanych badaniach naukowych i publikacjach z zakresu prowadzonych przez siebie specjalizacji. Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w punktowanych wydawnictwach w kraju i zagranicą. Są to badania w znacznym stopniu zapewniające możliwość

kształcenia i kształtowania założonych efektów obszarowych należących do dyscypliny, w szczególności samodzielnego krytycznego myślenia, otwartości umysłu, kreatywności, wrażliwości moralno-społecznej. 137 osób uczestniczyło w międzynarodowej współpracy jednostek partnerskich w Europie, USA i Azji na zasadzie konferencji, telekonferencji, wymiany publikacji, prac badawczych, wykładów gościnnych, członkostwa w Radach Naukowych, studiów doktoranckich, projektów naukowych.

Ocena spełnienia kryterium 2.4 – w pełni

Uzasadnienie oceny:

Środowisko jest bardzo aktywne naukowo i twórcze w obszarze nauk humanistycznych.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Opis stanu faktycznego:

Program studiów zarówno w module przedmiotów podstawowych i kierunkowych, jak również na seminariach i specjalistycznych zajęciach do wyboru ma co prawda odniesienie do kompetencji kadry i jej zainteresowań badawczych. Jednak nie przedstawiono materiałów potwierdzających, iż rezultaty badań są wykorzystywane w doskonaleniu programu kształcenia. Z tego powodu trudno jest ustalić czy dane przedstawione w raporcie samooceny są adekwatne do rzeczywistości. Można przyjąć, iż realizowane badania były zastosowanie w projektowaniu programu kształcenia. Zajęcia przydzielane są zgodnie z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich i ich kompetencji, ale jak przekładają się one na program i poziom zajęć to już zupełnie inne zagadnienie, co zostało przedstawione we wcześniejszej części Raportu (brak poświadczenia realizacji efektów kształcenia, brak niektórych efektów kierunkowych, brak spójności między przyporządkowaniem kierunku do jednego obszaru kształcenia a odniesieniem efektów kierunkowych do dwóch obszarów kształcenia, brak opisu sposobów weryfikacji poszczególnych efektów przedmiotowych). Jedynie z treści kształcenia i spisu literatury przedmiotu w poszczególnych sylabusach można wnosić, iż rezultaty badań naukowych są stosowane w realizacji programu kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 2.5 - znacząco

Uzasadnienie oceny:

Rezultaty prowadzonych w ocenianej jednostce badań naukowych były wykorzystywane w projektowaniu programu kształcenia i w jego realizacji. Brak danych pozwalających stwierdzić, iż są stosowane w doskonaleniu programu kształcenia.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 3 - w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Istnieje formalna współpraca z otoczeniem społecznym, przy czym wpływ interesariuszy zewnętrznych na kształt i realizację programów kształcenia, które są prowadzone pozostaje raczej na poziomie rozmów i wskazań słownych. Rekompensowane jest to znaczną liczbą nieformalnych, lecz ważnych inicjatyw integrujących *teologię* ze środowiskiem zewnętrznym, szczególnie kościelnym.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

Warto kontynuować działania w celu rozwinięcia formalnie i nieformalnie powstałych związków z otoczeniem społecznym, kulturalnym i eklezjalnym w szczególności tych, które służą rozwojowi programu kształcenia. Ważne byłoby formalne potwierdzenie udziału pracodawców w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Teologii współpracuje z otoczeniem społecznym i kulturalnym, m.in. z wieloma środkami

przekazu – telewizją (np. TVP Lublin, Trwam), radiem (np. Radio eR) i prasą (np. Niedziela, Nasz Dziennik, Gość Niedzielny).

Do grona interesariuszy zewnętrznych należą między innymi: Wyższe Seminarium Duchowne w Sandomierzu, Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu, Wydział Katechetyczny w Radomiu, Archiwum Diecezjalne w Kielcach, Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach, Fundacja Alpha. Liczne grono interesariuszy zewnętrznych w sposób nieformalny bierze udział w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji.

W organizację praktyk dydaktycznych włączają się liczne szkoły, między innymi: Liceum Ogólnokształcące nr 19 w Lublinie, Gimnazjum nr 7 w Lublinie, Szkoła Podstawowa nr 38 w Lublinie, Zespół Szkół Katolickich w Zamościu. Współpraca ze szkołami układa się bardzo dobrze.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1- w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Teologii współpracuje z licznymi instytucjami, przy czym z częścią z nich jest związany personalnie przez swoich pracowników. Interesariusze zewnętrzni mają pośrednio wpływ na określanie efektów kształcenia, przy czym współpraca z nimi pozostaje sformalizowana w niewielkim stopniu, co potwierdzili w czasie spotkania ze zespołem oceniającym PKA. Potrzebne jest pobudzanie zmian w programowaniu studiów i specjalności przez rozeznanie zapotrzebowania eklezjalnego, edukacyjnego i społecznego, informowanie go o nowych możliwościach kształcenia w teologii oraz promowanie zmian.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Opis stanu faktycznego

Kierunek teologia prowadzony jest z udziałem podmiotów zewnętrznych, z którymi Wydział podpisał umowy. Należą do nich zarówno seminaria duchowne w Polsce, jak i seminaria duchowne oraz instytuty teologiczne w Europie Wschodniej (Białoruś, Ukraina) oraz w Nigerii. Podpisane umowy umożliwiają podjęcie i realizację procesu kształcenia przez studentów wskazanych instytutów teologicznych i wyższych seminariów duchownych na kierunku *teologia* Wydziału Teologii KUL Jana Pawła II.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Teologiczny prowadzi studia z udziałem podmiotów zewnętrznych, współpraca z nimi układa się dobrze. Podjęte studia z udziałem podmiotów zewnętrznych będą kontynuowane, na co wskazują podpisane umowy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

Ocena spełnienia kryterium 4 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Jednostka dysponuje dobrą bazą dydaktyczną do prowadzenia kształcenia na kierunku *teologia* zapewniającą realizację efektów kształcenia właściwych dla tego kierunku oraz badań naukowych, jednak zdecydowanej poprawy wymaga ich wyposażenie, szczególnie w projektory multimedialne.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

Przydatne byłoby przygotowanie laboratorium multimedialnego (edukacja medialna) oraz lepsze wyposażenie sal wykładowych (np. tablice interaktywne czy projektory multimedialne).

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby

studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego:

Wydział Teologii, który realizuje studia na kierunku *teologia* dysponuje 23 salami zajęciowymi, z których tylko cztery wyposażone są w sprzęt multimedialny. Studenci mogą korzystać z komputerów z dostępem do Internetu w Bibliotece Wydziału Teologii KUL (12 stanowisk), w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL oraz na korytarzach Kolegium Jana Pawła II (2 miejsca po 3 stanowiska), Collegium Norwidianum (1 miejsce z 3 stanowiskami) oraz w holu Gmachu Głównego KUL (2 miejsca po 3 stanowiska). Dostęp do Internetu jest zapewniony we wszystkich budynkach dydaktycznych dzięki sieci przewodowej i bezprzewodowej. Wizytowana Jednostka zapewniała studentom dostęp do studia radiowego (poza budynkiem uczelni) w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach. Studenci kierunku *teologia* WT KUL niezbyt pozytywnie oceniają sale dydaktyczne oraz ich wyposażenie. Twierdzą, iż czasami słabe wyposażenie przeszkadza im w dogodnym osiągnięciu efektów kształcenia zawartych w programie kształcenia. Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone przez ZO częściowo potwierdzają opinię studentów, gdyż tylko w czterech salach znajduje się sprzęt multimedialny, ale z zastrzeżeniem, iż nauczyciele akademicy realizujący zajęcia w innych salach mogą korzystać z przenośnych projektorów multimedialnych. Chociaż nie posiada swojego studio, to Jednostka dysponuje sprzętem do realizacji programów radiowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1- w pełni

3. Uzasadnienie oceny:

Baza dydaktyczna w sensie dostępu do sal jest odpowiednia do rodzaju prowadzonych zajęć oraz liczby studentów na ocenianym kierunku. Chociaż nie jest wystarczająco wyposażona w stacjonarne multimedia, to nauczyciele akademicy i studenci edukacji medialnej mogą korzystać ze sprzętu przenośnego.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego:

Studenci mogą korzystać ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej poprzez wypożyczenie literatury do domu oraz czytelní, która umożliwia skorzystanie ze zbiorów na miejscu. Studenci mają ponadto do dyspozycji Bibliotekę Wydziału Teologii KUL z czytelniami. W bibliotece wydziałowej zgromadzono 62608 książek, 7996 woluminów czasopism, ponad 240 tytułów czasopism, z czego ok. 60 tytułów gromadzonych jest na bieżąco. Istnieje też możliwość korzystania z Wirtualnego Katalogu Lubelskich Bibliotek Naukowych, który daje studentom jednoczesny dostęp do informacji o zbiorach innych bibliotek naukowych: Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, Biblioteki Głównej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego, Biblioteki Politechniki Lubelskiej oraz Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Studenci podczas spotkania z Zespołem Wizytującym PKA podkreślili, że są raczej zadowoleni z działalności biblioteki, choć nie wszystkie pozycje wymagane w sylabusach są w niej dostępne. Wskazują, iż zdarzają się problemy bezpośrednio przed i podczas sesji, bowiem niektóre publikacje są dostępne w ograniczonej liczbie.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny:

Zasobna i skomunikowana z elektronicznymi bazami bibliotecznymi Biblioteka Uniwersytecka i Biblioteka Wydziału zabezpieczają potrzeby studentów i kadry naukowej w dużym stopniu.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się

nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.
1. Opis stanu faktycznego Na kierunku teologia program studiów nie przewiduje kształcenia na odległość. Wprawdzie nauczyciele akademicy twierdzili natomiast, iż zamieszczają materiały związane z zajęciami online, jednak na prośbę Zespołu Oceniającego PKA, by je zobaczyć, stwierdzono, iż materiały są dostępne po zalogowaniu wyłącznie studentom, stąd nie można stwierdzić, iż są one rzeczywiście dostępne. 2. Ocena spełnienia kryterium 4.3 - nie dotyczy. 3. Uzasadnienie oceny Nie dotyczy.
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy
Ocena spełnienia kryterium 5: w pełni. Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5 Stworzony system pomocy naukowej, dydaktycznej, materialnej i duchowej zapewnia studentom rozwój naukowy, społeczny i zawodowy. Zawarte umowy międzynarodowe stwarzają możliwości udziału w wymianach w ramach programu Erasmus+. Wydział uczestniczy także w programie krajowym MOST. Wydział podejmuje działania mające na celu nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem społecznym, kulturalnym, medialnym i biznesowym. Nic nie wiemy o formach wsparcia studentów niepełnosprawnych uczestniczących w procesie kształcenia. Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5 W perspektywie rozwoju kierunku i przyszłych karier zawodowych absolwentów warto rozszerzać jeszcze bardziej współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w szczególności poprzez nawiązanie kontaktów Wydziału Teologii z instytucjami gospodarczymi. Studenci korzystają z wewnątrzuczelnianego systemu elektronicznego, tym niemniej należy zwrócić uwagę na rozważanie możliwości rozbudowania tego systemu o dodatkowe moduły co stworzyłoby kompletny i pełny system obsługi studentów. Warto także sprawdzić i zrealizować postulaty studentów dotyczące dydaktyki (konkretna wiedza przekazana w interesujący sposób) i praktyk (jasna ocena zrealizowanych podczas praktyk efektów kształcenia).
5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*
1. Opis stanu faktycznego Studenci na spotkaniu z członkami Zespołu Oceniającego PKA podkreślili wysoką jakość obsługi naukowej i pastoralnej. Wykładowcy są dla nich dostępni na konsultacjach oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Na kierunku <i>teologia</i> istnieje dobra praktyka wolnego wyboru promotorów, co zasadniczo umożliwia swobodny wybór tematu pracy. Uczelnia podejmuje działania mające na celu przekazanie swoim studentom wartości motywujące ich do osiągania lepszych efektów kształcenia. Czują wsparcie uczelni oraz doceniają jej prestiż. Jednak zgłaszali zastrzeżenia, co do poziomu przekazu dydaktycznego, oczekują większej koncentracji na wiedzy i stawiania im wyższych wymagań. Przejrzyste kryteria dostępu do pomocy materialnej pomagają w osiągnięciu lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności. Programy opieki materialnej i socjalnej na KUL są oferowane w zakresie gwarantowanym przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Informacje na temat świadczeń pomocy materialnej oraz sposobu w jaki student może się o nie ubiegać jest przedstawiana na stronie internetowej Uczelni. W opinii studentów praca administracji wspiera studentów w procesie uzyskania stypendiów, wskazuje i pomaga uzupełnić braki w dokumentacji oraz służy radą. System przyznawania świadczeń jest przejrzysty i dobrze zorganizowany, dzięki czemu pomoc trafia do studentów w terminach, które sami uznają za optymalne, tj. stypendium socjalne w kolejnym miesiącu po złożeniu wniosku, zaś jeżeli chodzi o stypendium rektora dla najlepszych studentów do grudnia

roku, w którym złożono wnioski. Taki stan rzeczy potwierdzają wydane decyzje administracyjne, znajdujące się w teczkach osobowych studentów. Wysokość i tryb wypłacania świadczeń ustala Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, co potwierdza dokumentacja oraz spotkanie z przedstawicielami samorządu. Warto dodać, iż jednostka sprzyja także rozwojowi społecznemu i duchowemu studentów poprzez aktywnie działające Duszpasterstwo Akademickie KUL.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.1 – w pełni

3.Uzasadnienie:

Jakość obsługi naukowej i dydaktycznej należy ocenić jako dobrą. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów. Programy opieki materialnej, socjalnej i pastoralnej w KUL jest dobrze oceniany przez studentów, nie zawiera również uchybień prawnych. Warto zastanowić się nad ich postulatem stawiania im wyższych wymagań.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego:

Wydział Teologiczny KUL uczestniczy w programie MOST, posiada również podpisane umowy dla kierunku *teologia* w ramach programu Erasmus+. Dodatkowo oferuje studentom możliwość odbywania praktyk w ramach programu Erasmus+ – SMP (Student Mobility Placements) oraz w ramach wymian międzynarodowych w krótko i długoterminowych wizytach w ramach tego programu. Jednak studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili niską jakość lektoratów, które nie są zorientowane na praktyczne wykorzystanie języka, co nie pomaga w ich przekonaniu dostosować umiejętności do wymagań programów wymian międzynarodowych. Organizacja procesu kształcenia umożliwia uczestnictwo w programach wymian międzynarodowych, studenci korzystają z nich jednak niechętnie z uwagi na koszty, aktywność zawodową i słabą jakość lektoratów. Podkreślają także nieatrakcyjne kierunki wymiany, bowiem dominuje współpraca ze Słowacją natomiast brakuje takich miejsc jak Włochy, czy Wielka Brytania. Studia z teologii w języku polskim na Wydziale Teologii podejmują również studenci zagraniczni (m.in. z Białorusi, Ukrainy, Słowacji, Zambii, Nigerii). Ponadto Wydział współpracuje w zakresie realizacji studiów z ośrodkami zagranicznymi: w Nigerii, na Białorusi (seminaria duchowne w Pińsku i Grodnie) i na Ukrainie (seminarium duchowne w Kijowie, instytuty teologiczne we Lwowie i Gródku Podolskim).

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Teologii oferuje pakiet związany z mobilnością studentów. Niestety nie cieszy się on szerokim zainteresowaniem ze strony studentów z powodów administracyjnych, geograficznych oraz językowych. Na Wydziale Teologii studiuje wielu studentów z Afryki i Europy Wschodniej, którzy nie są zainteresowani programami mobilności międzynarodowej.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1.Opis stanu faktycznego:

Wydział Teologii wspiera studentów kierunku *teologia* w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, eklezjalnym i kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami kościelnymi, szkołami, archiwami. Biuro Karier KUL przedstawia studentom oferty pracy, praktyk i wolontariatu. Dodatkowo studenci pozytywnie ocenili sposób doboru instytucji, w których odbywają się praktyki. Podobnie pozytywnie odnieśli się do zdobywania efektów kształcenia założonych dla praktyk. Wydział Teologii wspiera studentów w znalezieniu i odpowiednim przebiegu praktyk.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka wspiera studentów kierunku <i>teologia</i> zarówno w kontaktach ze środowiskiem akademickim, jak i otoczeniem społecznym, eklezjalnym i kulturalnym oraz we wchodzeniu na rynek pracy.
5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.
1. Opis stanu faktycznego: Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia. Budynki dydaktyczne są w pełni dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, zaś w przypadku zajęć możliwe jest zindywidualizowanie procesu kształcenia. 2. Ocena spełnienia kryterium 5.4 – w pełni 3. Uzasadnienie: Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia.
5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.
1. Opis stanu faktycznego: Studenci podczas spotkania z przedstawicielem zespołu oceniającego wyrazili satysfakcję z systemu opieki naukowo-dydaktycznej i materialnej, choć z zastrzeżeniami. Administracja jest określana jako przyjazna studentom. Pracownicy administracji są odbierani jako osoby pracowite i chętne do pomocy. Rola starostów lat i samorządu studenckiego jest w kwestii rozwiązywania problemów wskazywana jako element dalszego planu, z którego studenci rzadko korzystają. Na Uczelni wszelkie informacje dotyczące procesu kształcenia na kierunku są udostępniane studentom i kandydatom na studia. Dokumenty są aktualne i sumiennie publikowane. 2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 – w pełni 3. Uzasadnienie: Wydział Teologii KUL im Jana Pawła II zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym, pomocą materialną, a także dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów
Ocena spełnienia kryterium 6 - znacząco
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6 Na ocenianym Wydziale Teologii KUL od 2012 r. funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który jest stopniowo uzupełniany (część aktów prawnych z zakresu WSZJK jest z 2015 r.). Jednak nie przedstawiono informacji potwierdzających systematyczną ocenę jego skuteczności oraz jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku <i>teologia</i>. W działanie WSZJK są zaangażowani przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych oraz w różnym stopniu (część kościelna i świecka) przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. System zapewniania monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów. WSZJK opracował w tym celu pewne procedury oraz narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości kształcenia, które to działania należy kontynuować.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6 W ramach zaleceń dotyczących funkcjonowania WSZJK zwraca się uwagę na: zapewnienie większego udziału studentów w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian, wykorzystywanie wyników badań absolwentów (kurs B) do doskonalenia programu kształcenia, bardziej wnikliwe monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, zwiększenie troski o poprawną weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia (zwłaszcza

przykładanie większej wagi do oceniania prac semestralnych i przejściowych i wdrożenie odpowiednich regulacji dotyczących oceniania prac pisemnych), wzmocnienie umiejętności dydaktycznych kadry, poprawę sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia oraz budowanie wiarygodnych mechanizmów systematycznej oceny WSZJK. Warto także zastanowić się nad pogłębieniem analizy WSZJK o ocenę zgodności deklarowanych w sylabusach efektów i treści kształcenia z ich realizacją oraz badanie satysfakcji studentów z dostępności i aktualności informacji. Dobrą praktyką w tym zakresie byłoby udostępnienie wyników prac WSZJK studentom i interesariuszom zewnętrznym, co wzmocniłoby wizerunek Wydziału Teologii.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

Jednostka współpracuje ze Stolicą Apostolską, Konferencją Episkopatu Polski, biskupami i kilkoma kuriami diecezjalnymi, środkami masowego przekazu, wydawnictwami oraz Polską Akademią Nauk, Lubelskim Towarzystwem Naukowym, Towarzystwem Naukowym KUL, Towarzystwem Przyjaciół KUL, a także wyższymi seminariami duchownymi w Polsce, jak również seminariami duchownymi oraz instytutami teologicznymi w Nigerii, na Białorusi i Ukrainie.

Uchwałą z 12.04.2012 r. Senat KUL, na wniosek Rady Wydziału (RW), zaopiniowany pozytywnie przez Senacką Komisję ds. Dydaktyki i Wychowania, określił aktualnie obowiązujące efekty kształcenia m.in. dla kierunku *teologia*. Od tego czasu nie przeprowadzano zmian w kierunkowych efektach kształcenia, gdyż Władze Wydziału nie dostrzegały takiej konieczności (m.in absolwenci nie mają problemów ze znalezieniem pracy). Natomiast ZO PKA dostrzega niespójność efektów kształcenia, bowiem przypisano kierunek do obszaru nauk humanistycznych, podczas gdy niektóre z efektów są przypisane do obszaru nauk społecznych. WSZJK nie zidentyfikował tej niezgodności, co świadczy o małej efektywności działania obecnego systemu na tym polu.

Na Wydziale Teologii KUL w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKJK) funkcjonuje podkomisja ds. programów, która zajmuje się projektami programów kształcenia oraz bieżącą korektą planów zajęć. Następnie zmiany te opiniuje WKJK, w której skład wchodzi m.in. dyrektorzy instytutów, nauczyciele akademicy oraz 2 studentki (wg opinii studentów nie mają oni realnego wpływu na projektowanie efektów kształcenia i ich zmian).

Interesariusze zewnętrzni potwierdzili swój nieformalny udział, tj. podczas rozmów indywidualnych z przedstawicielami Wydziału (lub jako ewaluacja odbytej praktyki) zwracają uwagę, jakich kompetencji brakuje praktykującym u nich studentom lub pracującym absolwentom, np. podstaw dziennikarstwa na specjalności medialnej.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1 – znacząco

Uzasadnienie oceny

W ramach WSZJK podejmowane są działania mające na celu zapewnienie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian (WKJK). Należałoby zwiększyć wpływ studentów na ten obszar WSZJK.

Mocną stroną kształcenia jest jego dostosowanie do zmieniających się potrzeb rynku pracy, m.in. przez realizację dwóch specjalizacji: nauczycielskiej oraz z zakresu edukacji medialnej. Niestety WSZJK nie wychwycił niespójności efektów kształcenia, bowiem przypisano kierunek do obszaru nauk humanistycznych, podczas gdy niektóre z efektów są przypisane do obszaru nauk społecznych. Wydaje się, iż WSZJK nie zauważyła także innych słabych punktów (np. minimalnego wpływu studentów na tworzenie i zmiany efektów kształcenia), dlatego nie podejmuje działań naprawczych.

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

Ocenę osiągania efektów kształcenia umożliwia system ich weryfikacji, określony w Zarządzeniu Rektora z 12.05.2015 r., który uwzględnia następujące zasady: weryfikowane są wszystkie efekty kształcenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, na wszystkich kierunkach, poziomach, formach i profilach kształcenia; system obejmuje wszystkich studentów i absolwentów Uniwersytetu, a także pracowników uczestniczących w procesie kształcenia i pracodawców.

WKJK odpowiada za podsumowanie oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku (przedstawia jego wyniki RW), biorąc pod uwagę: 1) oceny z zaliczeń i egzaminów; 2) wskaźniki: zdawalności w pierwszym terminie; powtarzalności poszczególnych przedmiotów, semestrów, lat, studiów; egzaminów dyplomowych przeprowadzonych w regulaminowym terminie; 3) wyniki: egzaminów dyplomowych; badania opinii absolwentów; badania opinii pracodawców nt. absolwentów oraz nt. praktykantów.

Wydział opracował szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych, zatwierdzone Uchwałą Senatu z 25.06.2015 r. Przeprowadzona przez ZO weryfikacja prac magisterskich wykazała, iż zróżnicowany poziom i tendencję do zawyżania ocen, czego nie zidentyfikował WSZJK. Podczas spotkania z przedstawicielem PKA studenci stwierdzili, iż niekiedy spotykają się z brakiem realizacji efektów i treści kształcenia podanych w sylabusach oraz zaniżaniem wymagań.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.2 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia i Wydział rozwijają narzędzia monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia oraz w procesie dyplomowania. WKJK odpowiada za podsumowanie oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla danego kierunku i przedstawia jego wyniki RW. Trzeba jednak zwrócić uwagę, iż WSZJK nie dostrzegł, iż część prac magisterskich została oceniona zbyt wysoko, zatem jego skuteczność nie jest najwyższa.

6.1.3. weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

Z uzyskanych informacji wynika, że osiągnięcia studentów są weryfikowane na podstawie kolokwii, prac pisemnych oraz egzaminów ustnych i pisemnych, zgodnie ze skalą ocen określoną w Regulaminie Studiów, a ich wyniki wpisywane są przez egzaminującego lub prowadzącego zajęcia do indeksu, karty okresowych osiągnięć i protokołu (w tym do protokołu elektronicznego na platformie e-KUL). O wynikach egzaminów i zaliczeń studenci informowani są przez platformę e-KUL lub w formie listy, zawierającej numery albumów i uzyskane wyniki. Jednak sami studenci twierdzą, iż stawia się im niskie wymagania, co potwierdza weryfikacja prac etapowych i dyplomowych.

W Uchwale z 27.03.2014 r. Senat określił strategię promowania dobrych obyczajów akademickich i przestrzegania prawa autorskiego. Ponadto w Uczelni jest obecnie wdrażany (jeszcze nie był stosowany) system antyplagiatowy OSA, który ma pomóc promotorom i recenzentom prac dyplomowych w wykrywaniu nierzetelności w procesie przygotowania prac magisterskich.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.3 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

WSZJK zawiera narzędzia umożliwiające ocenę postępów studentów. Efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji są podane, ale nie są precyzyjnie określone, znane nauczycielom akademickim i studentom. Ocena procesu weryfikacji efektów kształcenia na poziomie indywidualnych osiągnięć studentów jest przedmiotem obrad gremiów funkcjonujących w strukturze WSZJK. Jednakże konieczne jest dalsze doskonalenie tego obszaru, uwidocznione także w przedstawionym „Raporcie Samooceny WKJK - program kształcenia kierunku *teologia* na rok akademicki 2013-2014” (2 kryteria oceniono jako spełnione częściowo). WSZJK nie wychwycił np. zawyżania ocen prac dyplomowych, niewielkiej sprawdzalności realizowanych w procesie dyplomowania efektów kształcenia, braku wersji elektronicznej prac, niesprawdzalności niektórych zapisanych w sylabusach efektów kierunkowych, braku kryteriów niektórych prac etapowych, małych umiejętności kadry akademickiej w zakresie oceniania kształtującego.

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

Jednostka jest w trakcie wdrażania procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Z początkiem roku akad. 2015/16 weszła w życie Uchwała Senatu w sprawie wprowadzenia regulaminu potwierdzania efektów uczenia się. Na jej podstawie Rada Wydziału 6.10.2015 r. powołała Pełnomocnika Dziekana ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, który został też Przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się. W tym roku Wydział planuje też opracować, zgodnie z ww. regulaminem, wymagane zasady i warunki egzaminów.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.4 – nie dotyczy

3. Uzasadnienie oceny

Przyjęto uczelniany regulamin dotyczący powoływania kompetentnych komisji oraz procedurę potwierdzania efektów uczenia się. Obecnie Wydział jest na etapie opracowywania wewnętrznych uregulowań. Wobec powyższego rolę WSZJK w tym procesie można będzie ocenić w terminie późniejszym. Należy jednak podkreślić jego pozytywne działanie w zakresie reagowania na zmieniające się uregulowania prawne.

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

W Uczelni obowiązuje system monitorowania losów zawodowych absolwentów i oceny efektów kształcenia (uregulowany zarządzeniami Rektora) na trzech etapach w oparciu o ankiety w wersji on-line: 1 etap - badanie przeprowadzane na zakończenie studiów, 2 etap - badanie przeprowadzane po roku od ukończenia, 3 etap - badanie zasadnicze po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Za cały ten proces odpowiada Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów (Biuro), z którym Wydział współpracuje. Raporty z badań zostają przedłożone m.in. Dziekanom oraz Wydziałowym Komisjom ds. Jakości Kształcenia. Gromadzenie oraz analiza wyników monitorowania karier zawodowych i oceny efektów kształcenia powinno służyć poszczególnym jednostkom w dalszych działaniach związanych ze: zmianami w planach studiów i programach kształcenia (weryfikacja efektów kształcenia), zmianami w ofercie kształcenia (m.in. przy otwieraniu nowych kierunków studiów).

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.5 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

WSZJK zawiera narzędzia umożliwiające wykorzystywanie wyników badań absolwentów do doskonalenia programu kształcenia. Uczelnia posiada system monitorowania losów zawodowych absolwentów, który od 2011 r. jest rozwijany i modyfikowany (m.in. wydzielono ankiety dla kierunku Teologia kurs A). Po każdej edycji badania sporządzany jest szczegółowy raport zawierający część dotyczącą wniosków i rekomendacji, co należy ocenić pozytywnie (przedstawiono raporty „po roku od zakończenia studiów” – rocznik 2012, 2013 Wydział Teologii, Teologia kurs B; kurs A – odpowiedziało zbyt mało respondentów, a więc wyniki są niereprezentatywne). Interesariusze zewnętrzni, zainteresowani kształceniem księży (kurs A), swoje uwagi dot. absolwentów wymieniają z Władzami WT w ramach kontaktów nieformalnych.

Natomiast nie przedstawiono informacji potwierdzającej, że raporty otrzymane od Biura są poddawane analizie przez Wydział Teologii i wykorzystywane do dostosowania programów kształcenia do aktualnych wymagań cywilnego rynku pracy. Jedynie w ww. „Raporcie Samooceny WKJK - program kształcenia (...)” to kryterium oceniono jako spełnione częściowo.

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz

*prowadzonej polityki kadrowej,**

Podstawę prowadzonej polityki kadrowej stanowią uczelniane akty prawne, m.in w sprawie: określenia zasad awansowania (...), określenia szczegółowych kryteriów oceny dla nauczycieli akademickich, okresowej oceny nauczycieli akademickich, promowania nauczycieli akademickich oraz wprowadzenia wzoru kwestionariusza hospitacyjnego i ankiety ewaluacyjnej zajęć dydaktycznych. Procedury obejmują: ocenę okresową osiągnięć zawodowych nauczycieli akademickich, ocenę na podstawie arkusza hospitacji oraz ocenę dokonywaną przez studentów. Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów odbywa się na podstawie anonimowej elektronicznej ankiety. Wyniki omawiane podczas posiedzeń WKJK, która formułuje dodatkowe postulaty o charakterze systemowym. RW przekazuje je do Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Hospitacje zajęć prowadzone są w stosunku do nauczycieli akademickich przez bezpośrednich przełożonych. Ich wyniki są omawiane i stanowią podstawę do skutecznej weryfikacji przydatności nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć. Uwagi zapisane w protokołach są wykorzystywane w ocenach okresowych i w awansowaniu nauczycieli akademickich. Tak szczegółowo przeprowadzana ocena motywuje nauczycieli do stałego podnoszenia kwalifikacji i dalszych osiągnięć, które są podstawowym kryterium przydziału odpowiednich zajęć dydaktycznych. Za jakość zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich odpowiadają Kierownicy Katedr, a WKJK opiniuje ich awanse zawodowe. W celu podnoszenia swoich kwalifikacji uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach, współpracują z innymi ośrodkami akademickimi i naukowymi, z renomowanymi czasopismami naukowymi oraz instytucjami kościelnymi. Natomiast brakuje troski o kompetencje dydaktyczne kadry, w tym lektorów. Potwierdzają to uwagi krytyczne studentów o jakości prowadzonych zajęć i przeprowadzone hospitacje.

Systematycznej ocenie kadry naukowo-dydaktycznej, która prowadzi proces kształcenia służy także procedura okresowej oceny wszystkich nauczycieli akademickich. W 2015 r. Uniwersytecka Komisja Oceniająca dokonała okresowej oceny nauczycieli akademickich za lata 2013-2014 oraz 2011-2014 (posiadających tytuł naukowy profesora, zatrudnionych na podstawie mianowania). Na jej podstawie od 1.10.2015 r., nauczycielom akademickim, którzy uzyskali ocenę wyróżniającą przyznano na okres 2 lat akademickich zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego. WSZJK nie przewiduje narzędzi oceny kadry wspierającej proces kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.6 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Oceniając rolę WSZJK w zakresie wsparcia prowadzonej polityki kadrowej można przyjąć, iż spełnia przypisane mu zadania. Pracownicy podlegają ocenie okresowej (w 2015 r. 17 pracowników Wydziału otrzymało ocenę wyróżniającą, 4 negatywną: 3 osoby już nie pracują, a u jednej osoby była to pierwsza taka ocena), są oceniani także przez studentów oraz przez bezpośrednich przełożonych. Można zatem stwierdzić, że polityka kadrowa w odniesieniu do osób prowadzących zajęcia jest prawidłowa. Jednak potrzeba podjęcia działań zapewniających stałe doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry naukowo-dydaktycznej. Z kolei w przypadku kadry wspierającej proces kształcenia konieczne jest zintensyfikowanie działań mających na celu objęcie oceną tej części kadry.

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Ocena nauczycieli akademickich dokonywana jest przez studentów w cyklu semestralnym drogą ewaluacji – anonimowej elektronicznej ankiety za pośrednictwem platformy e-KUL. Wnioski z przeprowadzonych ankiet otrzymują dyrektorzy instytutów. Są one omawiane na posiedzeniach WKJK i przedstawiane na RW. Wyniki ewaluacji są brane pod uwagę przy okresowej ocenie pracownika dydaktyczno-naukowego. Niestety, pomimo działań informacyjnych podejmowanych przez Władze Wydziału oraz Samorząd Studencki Wydziału Teologii (SSWT) niewielki odsetek studentów uczestniczy w ankiecie. Studenci obawiają się, iż podane przez nich informacje mogą być zastosowane indywidualnie na ich niekorzyść.

Od 2001 r. SSWT organizuje coroczny plebiscyt - „Pedagog Roku” jako okazję do uhonorowania najlepszych, zdaniem studentów, nauczycieli akademickich. Ze względu na jubileusz i wnioski z ankiet przeprowadzonych na Wydziale, studenci 13.05.2015 r. zorganizowali uroczystą Galę, podczas której przyznano tytuły: „Pedagog Roku 2015”, „Pedagog XV-lecia” (za styl pracy i świadectwo życia), „Siekiera Roku” (za rzetelność w przekazywaniu wiedzy) oraz „Złote Usta” (za powiedzenie).

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.7 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

WSZJK na ocenianym Wydziale zawiera narzędzia oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Pytania zawarte w ankiecie umożliwiają ocenę nauczyciela akademickiego (Wnioski z oceny pracowników WT przez studentów, oprac. WKJK, 7.04.2014). Tylko przedstawiciele studentów są zapoznawani z wynikami ankietyzacji. Konieczne jest jednak podjęcie skuteczniejszych działań mających na celu zachęcenie studentów do większego uczestnictwa w procesie ankietyzacji, jako jednego z elementów poprawy jakości kształcenia, czego Władze KUL są świadome, np. poprzez udostępnianie szerszemu gronu wyników badań wraz z wnioskami i zaleceniami. Należy podkreślić jako pozytywną inicjatywę studentów w zakresie organizowania plebiscytu na „Pedagoga Roku”.

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

Na Wydziale nie jest prowadzone oddzielne badanie mające na celu uzyskanie informacji zwrotnej na temat bazy dydaktycznej oraz naukowej. Ewentualne uwagi na ten temat zgłaszają Kierownicy Katedr, a ostateczna decyzja należy do Dziekana. Ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, możliwa jest także w ramach ankiet (część pytania 1.4) - studenci pytani są o warunki lokalowe, liczebność grup oraz wyposażenie sal. Nie opracowano procedur włączających studentów w ocenę środków wsparcia, w tym pomocy materialnej, gdyż funkcjonują na zasadach ustawowych i nie podlegają ocenie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Dodatkowo uwagi mogą zgłaszać w dziekanacie, które są brane pod uwagę, np. RW poparła wniosek o utrzymanie bibliotek specjalistycznych i uwzględniła uwagi studentów dotyczące regulaminu przyznawania stypendiów.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.8. – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

WSZJK zawiera procedurę (ankieta), w ramach której studenci wypowiadają się nt. infrastruktury dydaktycznej. Jednakże kwestie te stanowią tylko część pytania (pozostałe części składowe dot. prowadzących zajęcia), tak więc z odpowiedzi na cały punkt trudno wyciągnąć konkretne wnioski. Zgodnie z ogólnym Sprawozdaniem dot. analizy wyników ankiet ewaluacyjnych w semestrze zimowym 2014/15 na podstawie wniosków wszystkich WKJK ocena warunków prowadzenia zajęć „nie jest zbyt wysoka”. Zaleca się wprowadzenie do ankiety oddzielnego punktu na ww. temat. Można dodać także pytanie o ogólną satysfakcję ze studiowania na WT. Wydaje się, iż działanie WSZJK nie jest w tym polu w pełni skuteczne.

6.1.9. sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

WSZJK obejmuje zbiór procedur o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano formularze i wzory dokumentów (np. ocena nauczycieli, ankiety, hospitacje). Wydział posiada wprawdzie protokoły z posiedzeń WKJK, ale to jedyna dokumentacja ilustrująca jej prace. Z analizy protokołów wynika, że Komisja zajmuje się głównie sprawami personalnymi i programami studiów. Przedstawiono niewiele (wspomnianych w Raporcie Samooceny WT) analiz przeprowadzonych ocen, praktycznie żadnych uchwał i rekomendacji. Nie przedstawiono dokumentacji ilustrujące jej prace w ramach obowiązków powierzonych jej przez Uchwałę Senatu z dn. 29.11.2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.9. – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Działania podejmowane w celu gromadzenia i analizy danych są prowadzone (protokoły), ale obejmują swoim zakresem tylko część zadań WKJK, jakie określono w ww. Uchwale Senatu.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

Informacje o programie i procesie kształcenia są dostępne dla studentów i pracowników wizytowanej jednostki w gablotach na terenie Uczelni oraz na platformie e-KUL. W ramach systemu e-KUL każdy użytkownik może zapoznać się z programami i planami studiów, w tym z sylabusami poszczególnych przedmiotów, które zawierają wszystkie informacje niezbędne w procesie kształcenia (zakładane efekty, treści programowe, metody weryfikacji efektów, metody dydaktyczne, literatura). Kandydaci na studia mogą pozyskać informacje na stronie <http://www.kul.pl/dla-kandydatow,1115.html>. Wydaje się, iż na tym polu WSZJK działa poprawnie.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1.10. – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Na podstawie przedstawionych powyżej informacji można uznać, że system informacyjny skierowany do środowiska akademickiego nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia zapewnia dostępność informacji na temat programu i procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. WSZJK uwzględnia system informacyjny i dba o jego dobre funkcjonowanie.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Na ocenianym Wydziale od 2012 r. funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który jest dopełniany (część aktów prawnych z zakresu WSZJK jest z 2015 r.). W jego działanie są zaangażowani przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych, chociaż studenci w mniejszym stopniu, część kościelna i świecka i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. System zapewniania monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów. WSZJK opracował w tym celu pewne procedury oraz narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości kształcenia, które jednak wymagają korekty, bowiem system nie wychwycił dostrzeżonych podczas wizytacji braków. W ramach zaleceń dotyczących funkcjonowania WSZJK zwraca się uwagę na zapewnienie: większego udziału studentów w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian, wykorzystywania wyników badań absolwentów (kurs B) do doskonalenia programu kształcenia, na poprawę sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dot. zapewniania jakości kształcenia, lepsze monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz bardziej efektywną weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

Raport samooceny i rozmowy z pracownikami odpowiedzialnymi za wydziałowy wewnętrzny system zapewniania jakości pozwalają stwierdzić, iż system ten dopiero rozpoczyna swoje działanie i nie został jeszcze w pełni wdrożony. Wprawdzie sprawozdania z WKJK są analizowane przez Władze Wydziału, ale nie widać wprowadzanych na ich podstawie zmiany. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonuje od 2012r. i jest stopniowo wprowadzany (część aktów prawnych z zakresu WSZJK przygotowano w 2015r. Nie przedstawiono jednak danych, które mogłyby potwierdzić, że Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Mały udział studentów w WSZJK, brak informacji o wskazaniach interesariuszy wewnętrznych, bardzo zróżnicowany poziom jakości prac dyplomowych, słabości procesu dyplomowania, niski poziom prac etapowych, małe zróżnicowanie metod dydaktycznych stosowanych podczas zajęć, umiarkowane wyniki hospitacji dokonanych przez zespół oceniający, brak informacji o hospitacjach wewnętrznych (jedynie notatka w arkuszy oceny pracownika, iż się odbyły) pozwalają stwierdzić niewielką skuteczność systemu zapewniania jakości i konieczność tworzenia mechanizmu jego doskonalenia. Wydział Teologii KUL Jana Pawła II potrzebuje podjąć systematyczną ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a następnie zastosować uzyskane wyniki do doskonalenia systemu.

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium II i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego, tj. odpowiednio II i I stopnia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zamieszczona w raporcie samooceny jest dość trafna, chociaż z pewnymi zastrzeżeniami. Zespół Oceniający zgadza się z tezą, że perspektywa rozwoju kierunku *teologia* w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II zależy przede wszystkim od zainteresowania tymi studiami. Wśród mocnych stron kierunku *teologia* słusznie wymieniono mocną kadrę naukową o znaczącym dorobku; powiązanie kierunku studiów z misją i strategią Uczelni, kształcenie studentów z Europy Wschodniej i Afryki, możliwość uzyskania wykształcenia humanistycznego o charakterze uniwersalnym oraz nabycia kompetencji do podejmowania działalności społeczno-kulturowej. Wysoka ocena umiejętności uzyskiwanych przez absolwentów WT KUL jest także jego mocną stroną, choć niefortunnie zaliczono ją do szans. Szkoda, iż nie dostrzeżono szans w rozwoju Lublina jako miasta stającego się kulturalnym centrum tej części Polski. Analiza pomija także szanse, które mogą wesprzeć rozwój kierunku *teologia*, takie jak możliwość weryfikacji efektów uczenia się zdobywanych poza uczelnią, powstawanie i rozwój nowych form uczenia się przez całe życie. Zaskakujące, iż analiza SWOT pomija kontakty pracowników kierunku z uczelniami zagranicznymi w Europie Zachodniej i USA, idącą za tym szansę bliższej współpracy oraz mocne formowanie kompetencji eklezjalnych i społecznych.

Niskie zainteresowanie przygotowaną przez WT KUL ofertą studiów w języku angielskim i ofertą wymiany międzynarodowej zaliczono do słabych stron, a raczej należałoby to uznać za czynnik zewnętrzny – zagrożenie. Natomiast za słabość Jednostki można uznać niedostosowanie się do tych zagrożeń, czyli przygotowanie zajęć dydaktycznych i wymiany zagranicznej nie biorącej pod uwagę zdania studentów. Wówczas w analizie SWOT nie byłoby innych wskazań słabości WT, chociaż zostały one dostrzeżone przez ZO PKA (zobacz szczególnie kryterium 1, 2 i 6). Wydaje się, iż zabrakło pogłębionej analizy wewnętrznych uwarunkowań i zagrożeń rozwoju *teologii*. Niż demograficzny to zagrożenie dotyczące obecnie większość kierunków, ale jednostka zdaje się nie dostrzegać innych, znacznie groźniejszych dla rozwoju *teologii* czynników zewnętrznych i wewnętrznych. Powstanie w Polsce wielu ośrodków teologicznych powoduje, iż poszczególne wydziały muszą szczególnie zadbać o swoją specyfikę i oryginalność. Wydział Teologii niewątpliwie bazuje na prestiżu i randze Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jednak obecnie to zbyt mało, by wyróżniać się wśród innych wydziałów. Jednostka docenia rangę badań naukowych, wielu pracowników pozostaje tylko na etatach naukowych, jednak ma słabą świadomość wartości podejmowanego procesu kształcenia i ważności wszystkich intersariuszy w doskonaleniu programu kształcenia. To sprawia, iż słabością kierunku jest proces dydaktyczny (metody prowadzenia zajęć dydaktycznych, weryfikacja efektów kształcenia, kryteria oceny, proces dyplomowania, a nawet określenie punktów ECTS). Warto także ponownie rozważyć przyporządkowanie kierunku studiów do jednego (obszar nauk humanistycznych) lub dwóch obszarów kształcenia (obszar nauk humanistycznych i społecznych). Słabą stroną Jednostki jest także niedostateczne stosowanie opinii studentów, absolwentów oraz interesariuszy zewnętrznych do doskonalenia efektów, programu i procesu kształcenia. Wszystkie wymienione elementy można przy tak licznej kadrze kierunku sprawnie zmodyfikować, stąd Zespół Oceniający wyraża opinię, że kierunek *teologia* może stać się bardziej konkurencyjny i atrakcyjny.

Zalecenia

Kierunek *teologia* potrzebuje pogłębionej diagnozy i refleksji nad przyszłością, która pozwoliłaby przedyskutować wewnętrzne i zewnętrzne czynniki jego rozwoju i włączyć do niej przedstawicieli otoczenia zewnętrznego. Warto rozważyć nowe specjalności, np. teologia kultury, teologia piękna i zadbać o proces kształcenia (zróżnicowane metody prowadzenia zajęć dydaktycznych, poprawna weryfikacja efektów kształcenia, jasne kryteria oceny, sprawny proces dyplomowania), a najpierw trzeba zadbać o poprawne określenie punktów ECTS i modyfikację sylabusów. Ze względu na obecność efektów kierunkowych z obszaru nauk społecznych ZO zaleca ponowne rozważenie przyporządkowanie kierunku *teologia* do jednego (obszar nauk humanistycznych) lub dwóch obszarów kształcenia (obszar nauk humanistycznych i społecznych).

Dobre praktyki

Od 2001 r. SSWT organizuje coroczny plebiscyt - „Pedagog Roku”, który służy uhonorowaniu najlepszych, zdaniem studentów, nauczycieli akademickich.